

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Úvod do problematiky zájmového vzdělávání

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 • tel.: +420 234 811 111
msmt@msmt.cz • www.msmt.cz

Zájmové vzdělávání

- Do školských právních předpisů bylo zakotveno **zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)**, který nabyl účinnosti 1. ledna 2005.
- **Definováno je v § 111 školského zákona** jako vzdělávání poskytující účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve **střediscích volného času, školních družinách a školních klubech**.
- Jedná se o **nepovinné a dobrovolné** vzdělávání, není na něj právní nárok. Přestože neposkytuje stupeň vzdělání, zabývá se aktivitami potřebnými pro rozvoj osobnosti, kompenzuje jednostrannou zátěž ze školy, poskytuje duševní hygienu, má funkci výchovnou, vzdělávací, kulturní, zdravotní (relaxační a regenerační), sociální a preventivní, rozvíjí schopnosti, znalosti, dovednosti, talent, upevňuje sociální vztahy.

Legislativní rámec

Školský zákon:

- § 111 Zájmové vzdělávání
- § 118 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů:

- upravuje činnost školní družiny, školního klubu a střediska volného času
- stanoví podrobnosti o účastnících, o obsahu a rozsahu činnosti školských zařízení pro zájmové vzdělávání, o organizaci a podmínkách provozu, o podmínkách přijímání a podmínkách úplaty.
- školní družiny jsou určeny zejména pro žáky 1. stupně základních škol, případně i dětem v přípravné třídě jedné nebo více základních škol a dětem v přípravném stupni jedné nebo více základních škol speciálních
- školní kluby jsou určeny zejména pro žáky 2. stupně základních škol
- střediska volného času jsou určena pro děti, žáky, studenty, pedagogické pracovníky, popřípadě další osoby, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu nebo jiné podmínky.

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících:

- **vychovatelé**, předepsanou kvalifikaci stanoví § 16
- **pedagogové volného času**, předepsanou kvalifikaci stanoví § 17

Strategické dokumenty a zájmové vzdělávání

- Zájmové vzdělávání ve školských zařízeních zaměřené na rozvoj znalostí, dovedností a schopností je ukotveno ve **Strategii vzdělávací politiky České republiky do roku 2020**, schválené usnesením vlády ČR ze dne 9. července 2014 č. 538. Tato strategie nově stanovuje základní rámec pro další rozvoj vzdělávacího systému.
- Rozvoj příznivých a udržitelných podmínek pro zájmového vzdělávání je jedním z cílů nové **Koncepce podpory mládeže na období 2014 – 2020**, schválené usnesením vlády ČR ze dne 12. května 2014 č. 342.
- **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (2015-2020)** klade důraz na podporu, obsahové zkvalitňování a dostupnost zájmového vzdělávání.

Strategické dokumenty a zájmové vzdělávání

- Zájmové vzdělávání je jedním z nástrojů **Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014 – 2020**, navazující na Koncepci péče o mimořádně nadané děti a žáky pro období let 2009–2013. V současnosti je péče nadaným dětem, žákům a studentům významně poskytována právě v rámci zájmového vzdělávání, které saturuje poznávací potřeby a tvořivost nadaných a často jim zároveň poskytuje i základní průpravu v oblasti vědecké práce.
- Zájmové vzdělávání je nezanedbatelnou součástí **Strategie celoživotního učení**, schválené usnesením vlády ČR ze dne 11. července 2007 č. 761. Celoživotní učení představuje zásadní koncepční změnu pojetí vzdělávání, jeho organizačního principu, kdy všechny možnosti učení – ať už v tradičních vzdělávacích institucích v rámci vzdělávacího systému či mimo ně – jsou chápány jako jediný propojený celek.

Charakteristika zájmového vzdělávání

- Doplnuje především základní stupeň vzdělávání, napomáhá **společnému vzdělávání** (inkluzi) - snazšímu začlenění méně úspěšných či jakkoli znevýhodněných žáků, neboť právě rozmanité činnosti zájmového vzdělávání mohou napomoci snazšímu **rozvoji zdravé osobnosti dítěte, rozvoji klíčových kompetencí** (k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní) a **smysluplnému naplňování volného času**.
- Zájmové vzdělávání představuje významný prostředek **předprimární a primární prevence šíření rizikového chování mezi dětmi a mládeží**. Potom sekundární preventivní opatření nemusí být tak finančně nákladná.
- Jak již bylo zmíněno, zájmové vzdělávání slouží **k objevování a podchycování nadaných a talentovaných**. Je nezbytnou součástí procesu **celoživotního učení** každého jednotlivce.

Charakteristika zájmového vzdělávání

- Uskutečňuje se ve **školských zařízeních pro zájmové vzdělávání**, kde pracují **kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci** dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících (vychovatelé, učitelé, pedagogové volného času), což je **garancí kvality a odbornosti vzdělávání** v oblasti volného času.
- Každé školské zařízení pro zájmové vzdělávání má v souladu s § 5 odst. 2 školského zákona zpracován svůj **školní vzdělávací program**, který má **přímou vazbu na rámcové vzdělávací programy - pro předškolní vzdělávání, pro základní vzdělávání, pro gymnázia, střední odborné školy** atd., a prostřednictvím ŠVP **pomáhá naplňovat vzdělávací cíle stanovené RVP všemi formami** zájmového vzdělávání (pravidelnou výchovnou a vzdělávací činností, příležitostnou, tematickou rekreační, táborovou, osvětovou činností, otevřenou nabídkou spontánních činností). Jedná se především o **průřezová témata RVP – osobnostní a sociální výchovu, výchovu demokratického občana, výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní, environmentální, mediální a etickou výchovu.**

Charakteristika zájmového vzdělávání

- Zájmové vzdělávání **nekopíruje populační křivku** při poklesu počtu žáků ve školách, **počet zájemců o zájmové vzdělávání vzrůstá** a již nyní nejsou uspokojeni všichni zájemci o zájmové vzdělávání především ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání typu školní družina.
- Zájmové vzdělání je důležité i pro potřeby dnes tak často nefungujících rodin, děti si mohou hledat své vzory, pozorovat druhé, navazovat přátelství, spolupracovat, činit rozhovory, prosociální aktivity, na které ve školním vzdělávání není čas, jedná se o **reálnou zkušenost, zaměření pozornosti na aplikaci v reálném životě.**
- Zájmové **vzdělávání jednoznačně napomáhá naplňovat vzdělávací cíle stanovené školským zákonem.**

Školní družiny a školní kluby.

- **Školní družiny** jsou určeny přednostně žákům 1. stupně základní školy a případně i dětem z přípravných tříd a z přípravného stupně základních škol speciálních. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy, žáci nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, pokud nejsou přijati do školního klubu. Družina zabezpečuje výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činnost, nabízí spontánní činnosti, odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.
- **Školní kluby** poskytují zájmové vzdělávání žákům jedné školy nebo několika škol. Aktivity klubu jsou určeny přednostně žákům 2. stupně základních škol, žákům nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Účastníkem klubu se může stát i žák 1. stupně základní školy, který nebyl přijat k pravidelné denní docházce do družiny. Školní klub zabezpečuje výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činnost, nabízí příležitostné a spontánní činnosti. Školní kluby zpravidla vznikají při základních školách, víceletých gymnáziích, ale mohou také existovat jako samostatná školská zařízení pro zájmové vzdělávání.

Statistika ŠD a ŠK za 10 let

Parametr	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/2011	2011/12	2012/13	2013/14	Změna za 10 let	
												ABS	REL
počet ZŠ:	4 838	4 765	4 474	4 197	4 155	4 133	4 125	4 123	4 111	4 095	4 095	-743	-15,4%
počet ŠD:	4 116	4 036	4 065	4 114	4 101	3 963	3 976	3 979	3 968	3 974	3 981	-135	-3,3%
podíl počtu ŠD na počtu ZŠ:	85%	85%	91%	98%	99%	96%	96%	97%	97%	97%	97%		12%
počet zapsaných žáků do ŠD:	215235	212664	215707	221827	228135	234566	239878	247093	258370	269935	284177	68942	32,0%
podíl počtu žáků ve ŠD na počtu žáků 1. st. ZŠ:	40,7%	42,5%	43,1%	47,9%	49,8%	51,2%	52,1%	53,6%	54,5%	55,3%	56,2%		15,5%
počet oddělení:	<i>nepřesná data</i>			8684	8836	9109	9308	9597	9942	10337	10863	2298	25,0%
počet oddělení na 1 ŠD:				2,1	2,2	2,3	2,3	2,4	2,5	2,6	2,7	0,7	cca 1,5 násobek
počet žáků na 1 oddělení:				25,5	25,8	25,8	25,8	25,7	26,0	26,1	26,2		cca o 1 žáka

Školní kluby a školní družiny:

	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
	1)										
Školní družiny											
Počet školních družin	4 116	4 036	4 065	4 114	4 101	3 963	3 976	3 979	3 968	3 974	3 981
Počet zapsaných žáků ve školních družinách	215 235	212 664	215 707	221 827	228 135	234 566	239 878	247 093	258 370	269 935	284 177
Podíl na počtu žáků 1. st. ZŠ	40,7%	42,5%	43,1%	47,9%	49,8%	51,2%	52,1%	53,6%	54,5%	55,3%	56,2%
Školní kluby											
Počet školních klubů	493	444	474	465	476	483	504	518	523	526	540
Počet zapsaných žáků ve školních klubech	48 886	34 680	35 877	37 373	38 044	38 279	41 225	43 795	42 939	44 950	44 547
Podíl na počtu žáků 2. stupně ZŠ, nižších ročníků víceletých středních škol a konzervatoří	9,7%	7,0%	7,3%	8,2%	8,9%	9,6%	11,0%	11,7%	11,9%	12,5%	12,3%

Statistika ŠD – šk. rok 2013/2014

	ŠD	oddělení	přihlášených žáků	z 1. stupně ZŠ	z 2. stupně ZŠ	počet oddělení na 1 ŠD	počet žáků na 1 oddělení
ČR	3981	10863	284177	278280	4064	2,7	26,2
Hlavní město Praha	244	1360	36567	35672	256	5,6	26,9
Středočeský kraj	513	1403	36836	36328	414	2,7	26,3
Jihočeský kraj	246	678	18528	18037	462	2,8	27,3
Plzeňský kraj	209	564	14553	14314	166	2,7	25,8
Karlovarský kraj	108	266	6888	6582	125	2,5	25,9
Ústecký kraj	264	768	20102	19558	227	2,9	26,2
Liberecký kraj	198	434	11516	11334	137	2,2	26,5
Královéhradecký kraj	259	608	15927	15600	278	2,3	26,2
Pardubický kraj	251	533	13170	12944	167	2,1	24,7
Kraj Vysočina	252	546	14403	14008	322	2,2	26,4
Jihomoravský kraj	456	1212	31322	30822	409	2,7	25,8
Olomoucký kraj	293	694	18173	17803	329	2,4	26,2
Zlínský kraj	255	559	14551	14376	158	2,2	26,0
Moravskoslezský kraj	433	1238	31641	30902	614	2,9	25,6

Střediska volného času

- dle vyhlášky mohou být ve formě **domů dětí a mládeže** se širokou působností v mnoha zájmových oborech a **stanice zájmových činností** specializované na konkrétní zájmovou činnost.
- Nabídka činností je určena všem věkovým kategoriím dětí, žáků a studentů, včetně rodičů a dalších zájemců, a je značně široká. Vedle pravidelné zájmové činnosti (zájmové kroužky, kluby, kurzy) organizují střediska příležitostné akce, včetně víkendových (exkurze, přednášky, besedy), prázdninovou činnost (tábory, odborná soustředění), soutěže, přehlídky a nabídku různých spontánních aktivit.
- V roce 2013/14 dosáhla střediska volného času počtu 312. Jejich činnost v daném roce zabezpečovalo 13,8 tis. pedagogických pracovníků. Zájmové útvary měly v roce 2013/14 celkem 270,7 tis. účastníků (tj. o 2 320 více než v předešlém roce).

Statistika – SVČ za 10 let

Školní rok	2003/ 04	2004/ 05	2005/ 06	2006/ 07	2007/ 08	2008/ 09	2009/ 10	2010/ 11	2011/ 12	2012/ 13	2013/ 14
SVČ celkem	291	293	299	301	296	296	296	301	302	310	312
Účastníci celkem	221 773	224 065	217 734	220 340	230 254	234 774	241 056	253 232	254 789	268 379	270 699
z toho: Děti a žáci	177 434	176 491	181 917	171 825	188 699	194 275	200 199	212 654	218 190	231 021	236 620
Studenti a ostatní	44 339	47 574	35 817	48 515	41 555	40 499	40 857	40 578	36 599	37 358	34 079

Statistika – zajímavosti

Většina základních škol (ZŠ) má zřízenou a zapsanou školní družinu (ŠD) v rejstříku škol a školských zařízení jako svou součást:

školní rok	2003/04	85 % ZŠ mělo ŠD
školní rok	2013/14	97 % ZŠ má ŠD

Trend poklesu počtu ZŠ je výrazně vyšší než u ŠD, u SVČ je nárůst:

za 10 let u ZŠ	došlo k poklesu o 738 ZŠ (tj. o 15,4 %)
za 10 let u ŠD	došlo k poklesu o 135 ŠD (tj. o 3,3 %)
Za 10 let u SVČ	došlo k nárůstu o 21 SVČ (tj. o 7,2 %)

Pro utvoření konkrétní představy o vzdělávací činnosti školských zařízení pro zájmové vzdělávání budou představeny příklady dobré praxe.

Děkuji Vám za pozornost.

Kontakt:

Ing. Mgr. Andrea Šimáková

vedoucí oddělení neformálního zájmového vzdělávání

Odbor pro mládež

tel: 234 811 105

e-mail: andrea.simakova@msmt.cz

www.msmt.cz

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Neformální vzdělávání

Michaela Přílepková – odbor pro mládež

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 • tel.: +420 234 811 103 (146)
zdenka.maskova@msmt.cz • michaela.priplekova@msmt.cz

Téma na úrovni EU – téma národní

- **Rada EU** - zejména v souvislosti s uznáváním získaných kompetencí na trhu práce, nejnověji Doporučení 2012/C 398/01 *o uznávání neformálního a informálního učení*
- nástroje realizace: komunitární programy (Mládež v akci, Erasmus+), evropské strukturální fondy (OP VVV)
- **MŠMT** - poprvé v rámci Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007 - 2013
- Širší ukotvení prostřednictvím Usnesení vlády č. 761 ze dne 11. července 2007 o **Strategii celoživotního učení České republiky**

V jakém kontextu se učíme? Po celý život, napříč různými komunitami a rolemi, které v nich zastáváme...

- **Neformální učení** - je záměrné, ale dobrovolné učení, které probíhá v řadě rozmanitých prostředí a situací, v nichž vyučování, odborná příprava a učení nemusí být nutně jedinou či hlavní oblastí činnosti. Tato prostředí či situace mohou být dočasné nebo se mohou střídát a příslušné činnosti či kurzy mohou vést profesionální facilitátoři učení (např. mládežničtí instruktoři), ale také dobrovolníci (např. vedoucí skupin mládeže). Aktivity a kurzy jsou naplánované, ale zřídka strukturované jako tradiční vyučovací hodiny nebo předměty. Obvykle se zaměřují na specifickou cílovou skupinu, ale málokdy dokumentují nebo hodnotí výstupy či výsledky učení běžně viditelnými způsoby.

- **Informální učení** - je **nezáměrné** učení (přinejmenším z hlediska toho, kdo se učí), které probíhá v kontextech každodenního života v rodině, v práci, ve volném čase a na veřejnosti. Má výstupy, ale ty jsou zřídka zaznamenávány, prakticky nikdy nejsou certifikovány a zpravidla je ani ten, kdo se učí, bezprostředně nepostřehne, ani nejsou uznávány pro účely vzdělávání, odborné přípravy či zaměstnání.

(Mládež v akci - slovník pojmů)

- *„Formální uznání neformálního vzdělávání“*
poskytovatelé
nástroje a formy (legislativa Zákon č. 179/ 2006 o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání)
poradenství
sebereflexe a sebeevaluace

Děkuji vám za pozornost!

michaela.prilepkova@msmt.cz

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Neformální vzdělávání

Michaela Přílepková – odbor pro mládež

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 • tel.: +420 234 811 103 (146)
zdenka.maskova@msmt.cz • michaela.priplekova@msmt.cz

Téma na úrovni EU – téma národní

- **Rada EU** - zejména v souvislosti s uznáváním získaných kompetencí na trhu práce, nejnověji Doporučení 2012/C 398/01 *o uznávání neformálního a informálního učení*
- nástroje realizace: komunitární programy (Mládež v akci, Erasmus+), evropské strukturální fondy (OP VVV)
- **MŠMT** - poprvé v rámci Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007 - 2013
- Širší ukotvení prostřednictvím Usnesení vlády č. 761 ze dne 11. července 2007 o **Strategii celoživotního učení České republiky**

V jakém kontextu se učíme? Po celý život, napříč různými komunitami a rolemi, které v nich zastáváme...

- **Neformální učení** - je záměrné, ale dobrovolné učení, které probíhá v řadě rozmanitých prostředí a situací, v nichž vyučování, odborná příprava a učení nemusí být nutně jedinou či hlavní oblastí činnosti. Tato prostředí či situace mohou být dočasné nebo se mohou střídat a příslušné činnosti či kurzy mohou vést profesionální facilitátoři učení (např. mládežničtí instruktoři), ale také dobrovolníci (např. vedoucí skupin mládeže). Aktivity a kurzy jsou naplánované, ale zřídka strukturované jako tradiční vyučovací hodiny nebo předměty. Obvykle se zaměřují na specifickou cílovou skupinu, ale málokdy dokumentují nebo hodnotí výstupy či výsledky učení běžně viditelnými způsoby.

- **Informální učení** - je **nezáměrné** učení (přinejmenším z hlediska toho, kdo se učí), které probíhá v kontextech každodenního života v rodině, v práci, ve volném čase a na veřejnosti. Má výstupy, ale ty jsou zřídka zaznamenávány, prakticky nikdy nejsou certifikovány a zpravidla je ani ten, kdo se učí, bezprostředně nepostřehne, ani nejsou uznávány pro účely vzdělávání, odborné přípravy či zaměstnání.

(Mládež v akci - slovník pojmů)

- *„Formální uznání neformálního vzdělávání“*
poskytovatelé
nástroje a formy (legislativa Zákon č. 179/ 2006 o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání)
poradenství
sebereflexe a sebeevaluace

Děkuji vám za pozornost!

michaela.prilepkova@msmt.cz

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Koncepce podpory mládeže na období 2014 - 2020

Zdenka Mašková – odbor pro mládež

Michaela Přílepková – odbor pro mládež

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 • tel.: +420 234 811 103 (146)

zdenka.maskova@msmt.cz • michaela.prilepkova@msmt.cz

Koncepce podpory mládeže na období 2014 – 2020

Určuje strategické cíle státní politiky ve vztahu k mládeži a reflektuje potřeby mládeže zejména v oblastech

- **vzdělávání a mobility**
- **zaměstnanosti a podnikání mladých lidí**
- **kultury a tvořivosti**
- **jejich participace**
- **zdraví a zdravého životního stylu**
- **mládeže s omezenými příležitostmi (sociální začleňování)**
- **dobrovolnictví**

Zabývá se také

- **environmentální a globální rozvojovou problematikou**
- **přístupem mladých lidí k právům a informacím**

Cílová skupina Koncepce

V souladu s dokumenty Evropské unie pro oblast mládeže je **primární cílovou skupinou Koncepce 2020 mládež ve věku 13 až 30 let** (jedná se o vymezení sociální skupiny, kdy věk 13 až 30 let je nazýván sociologickým věkem mládeže).

Úspěšná realizace mnohých strategických a dílčích cílů Koncepce vyžaduje systémové nastavení práce i s dětmi pod vymezenou dolní věkovou hranicí primární cílové skupiny. Tato skutečnost je u příslušných cílů zohledněna v textaci cílů zaměřených i na děti mladší 13 let.

Koncepce tak pokrývá značně rozsáhlou sociální skupinu se specifickou pozicí a úlohou ve společnosti.

Pilíře Koncepce

- 1. Usnadnění procesu přerodu mladého člověka v samostatného jedince zodpovědného za svůj život, svoji rodinu, komunitu a společnost**
- 2. Orientace na skutečné potřeby a možnosti mladých lidí**
- 3. Podpora potenciálu mladých lidí pro rozvoj společnosti**

Horizontální priority Koncepce

- 1. Rovné příležitosti**
- 2. Meziresortní a mezisektorový přístup**
- 3. Podpora neformálního vzdělávání (včetně zájmového vzdělávání) a kvalitní práce s mládeží**
- 4. Zapojení mladých lidí do procesů spolurozhodování a spoluúčasti**
- 5. Mezigenerační solidarita**

Průřezové strategické cíle

- 1. Usnadňovat rovný přístup dětí a mládeže k právům**
- 2. Usnadňovat rovný přístup dětí a mládeže k informacím**

SC 3: Vytvářet příznivé a udržitelné podmínky pro účast dětí a mládeže v zájmovém a neformálním vzdělávání

- SVČ se může individuálně věnovat **podpoře talentovaných a nadaných** (propojení na tzv. Krajskou síť nadání)
- SVČ umějí využívat mimorozpočtové vícezdrojové financování, umí vytvářet **nové projekty** s novými metodami **pro cílovou skupinu** (např. v oblasti prevence) a v některých krajích spolupracují s podnikatelskou sférou, na základě aktuální trendu zájmu o polytechnické vzdělávání (přírodní vědy) ve specializovaných zájmových útvarech

SC 4: Rozšiřovat a zatraktivnit nabídku činností ve volném čase a motivovat děti a mládež k jejímu aktivnímu využití

- **Prostory SVČ** mohou být zpřístupněny dětem a mládeži také mimo časy pravidelných celoročně fungujících zájmových útvarů, pedagogové sledují trendy ve volnočasové činnosti a podle možností rozpočtu pořizují vybavení nebo budují nové prvky ve stávajících prostorách
- SVČ jsou přirozeným propagátorem aktivního trávení volného času, pořádají nejrůznější **otevřené akce**, kde nabídky a možnosti představují rodičům a dětem
- SVČ mohou být partnery škol a nabízet jim aktivity v návaznosti na **školní vzdělávací program**, nebo partnery obce při **osvětových činnostech** jako je propagace a vzdělávání v oblasti třídění odpadu

SC 5: Podporovat zvyšování přeshraniční mobility mládeže

- **výměny mládeže** (více v prezentaci k programu Erasmus+)
- **Vzdělávací mobility** (více v prezentaci k programu Erasmus+)
- **TANDEM Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže** (programy mobility od předškolního věku po mládež, vč. skupin s omezenými příležitostmi), které podporuje finančně a metodicky: kontaktní databáze partnerů, síťovací setkání ve školní i mimoškolní oblasti, tematická práce na společných česko-německých tématech, jazykové vzdělávání (metoda jazykové animace), podpora odborných praxí českých studentů v SRN ad. **Adresa:** Univerzitní 8, 306 14 Plzeň, **telefon:** +420 377 634 755, **e-mail:** tandem@tandem-org.cz

SC 6: Zlepšovat podmínky pro zaměstnanost a zaměstnatelnost mládeže

- **Aktivity pro rozvoj klíčových kompetencí** (komunikace, týmová spolupráce, interkulturní dialog, předcházení konfliktům...): tematicky zaměřené letní tábory, interkulturní setkávání/večery, interaktivní vzdělávací akce)
- **Aktivity na podporu kompetencí pro podnikání mladých** (slovenský projekt 100 EURO pro vlastní iniciativu)
- **Odborné zahraniční praxe/stáže** (program Erasmus+)
- **Start-up projekty** (více prezentace p. Zikmundové)

SC 7: Podporovat všestranný a harmonický rozvoj dětí a mládeže s důrazem na jejich fyzické a duševní zdraví a morální odpovědnost

- **Tematicky zaměřené volnočasové aktivity a vzdělávací akce propojené s pohybem a prvky zdravého životního stylu** (outdoorové aktivity, cílená celoroční činnost NNO při práci s mládeží)
- **Iniciativy mládeže**
- **Zařazování přednášek na téma zdravého životního stylu při běžných aktivitách práce s mládeží**

SC 8: Podporovat aktivní zapojení dětí a mládeže do rozhodovacích procesů a do ovlivňování společenského a demokratického života

Iniciativy (neorganizované) mládeže: projekt, v němž se mladí lidé aktivně a přímo účastní činností, které si sami navrhnou a které jim umožňují rozvíjet jejich iniciativu a tvořivost. Projekt iniciují, vytvoří a zrealizují sami mladí lidé. Projekty iniciativ mládeže pomáhají rozvíjet osobnost mladých lidí a přináší změnu a prospěch veřejnosti (zejména v okolí, kde mladí lidé žijí). Moravskoslezský kraj <http://www.radamok.cz/mladez-kraji/>

SC 8: Podporovat aktivní zapojení dětí a mládeže do rozhodovacích procesů a do ovlivňování společenského a demokratického života

- **strukturovaný dialog (SD) mládeže** (setkávání se zastupiteli, politiky ...) . Národní pracovní skupina pro SD s vedoucí úlohou České rady dětí a mládeže (popis činnosti a kontakt ve složkách účastníků)
- **Školní parlamenty a parlamenty dětí a mládeže**

SC 9: Vytvářet příznivé podmínky pro dobrovolnictví mladých lidí včetně oceňování a uznávání dobrovolných činností

různé podoby dobrovolnictví odrážejí různou motivaci a životní styl mladých lidí:

- **dlouhodobé dobrovolnictví** na spolkovém principu (SHČMS, turistické a sportovní oddíly, ekologické organizace, novodobý Pionýr a Junák a další...)
- zvyšující se obliba **krátkodobého dobrovolnictví** např. workcampy jako iniciuje organizace TAMJDEM a INEX-SDA nebo dobrovolnictví v kulturních organizacích (zážitky, získání zkušeností a praxe, naléhavá potřeba nějaké komunity)
- etabluje se také **online dobrovolnictví** (pomoc smysluplnému projektu částečnou spoluprací z domova)
- přidanou hodnotu má **dobrovolnictví mezinárodní** např. EVS (výrazný dopad v menších městech a komunitách)

SC 10: Usnadňovat začlenění dětí a mládeže s omezenými příležitostmi

- SVČ mohou rozvinout v místě spolupráci s OSPOD a školami, kam děti docházejí, aby celé spektrum aktivit (**táborová činnost, spontánní činnost, pravidelná činnost v kroužcích**) přizpůsobily na míru cílové skupině (např. sociálně znevýhodnění) a jejímu postupnému zapojování do mimoškolních aktivit dle výběru. Významnou roli hraje také komunikace s rodiči a úprava modelu financování (sleva úplaty za zájmové vzdělávání) s podporou obce
- Díky stále ještě poměrně husté síti vytvářejí některá SVČ volnočasové **nabídky pro děti** a mládež z odlehlejších **venkovských oblastí**, např. přes institucionální spolupráci s tamní MŠ nebo ZŠ

SC 10: Usnadňovat začlenění dětí a mládeže s omezenými příležitostmi

- **podpora účasti ve volnočasových aktivitách dětí a mládeže ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí** (kroužky, výlety, kulturní akce, letní tábory apod. organizované NNO a SVČ)
- **rozvoj dobrovolnických programů** a informovanosti veřejnosti, vzdělávání a nábor dobrovolníků a jejich navázání blízkých vztahů s dětmi ze sociálně slabého a kulturně odlišného prostředí nebo s nějakým fyzickým handicapem.

SC 11: Motivovat děti a mládež k životu s principy udržitelného rozvoje a rozvíjet jejich environmentální gramotnost

- **Tematicky zaměřené volnočasové aktivity a vzdělávací akce**
- **Tematicky zaměřené iniciativy mládeže**
- **TEREZA, vzdělávací centrum** : vytváří ekologické projekty pro školy z celé republiky. Činnost se postupně zaměřila na realizaci tří dlouhodobých vzdělávacích programů s mezinárodním zastřešením: [Ekoškola](#), [GLOBE](#) a [Les ve škole](#). Dnes je do nich zapojeno přes 750 českých mateřských, základních a středních škol. **Adresa:** Haštalská 17, 110 00 Praha 1, **telefon:** (+420) 224 816 868, **e-mail:** tereza@terezanet.cz

SC 12: Podporovat rozvoj kompetencí dětí a mládeže pro bezpečné a tvořivé užívání médií

- nová média mají potenciál pro využití mladými lidmi jako prostředek, kterým se mohou vyjadřovat nejen umělecky, ale i k aktuálnímu společenskému dění **(fotografie, videa apod.) např. fenomén tzv. youtuberů**
- **mediální gramotnost, kritické myšlení a znalost rizik kyberprostoru** nejen pro děti a mládež, ale i pro ty, kteří s nimi pracují – školení, projekty a kurzy, např. Národní parlament dětí a mládeže, Národní centrum bezpečnějšího internetu (mezinárodní projekt SocialWeb - SocialWork pro pracovníky s mládeží, pracující s ohroženou mládeží)

SC 13: Nabízet dětem a mládeži rozmanité cesty ke kultuře, umění a tradicím

- **formální umělecké vzdělávání** – základní umělecké školy (obvykle čtyřborové)
- **neformální umělecké vzdělávání** – *NNO s kulturním a uměleckým zaměřením*, např. Hudební mládež, folklórní, taneční a divadelní soubory, *kulturní a organizace se vzdělávací funkcí* (muzea a galerie, knihovny, kulturní domy, divadla, orchestry, památkové objekty), *školy, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, informační centra, soukromé subjekty*
- úzká vazba na **místní kulturu a lokální identitu** (*kulturní povědomí a vyjádření*)
- celorepubliková kampaň **Týden uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby** : www.amaterskatvorba.cz (příklady aktivit)

Anotace konkrétních finančně podpořených projektů pro inspiraci napříč všemi strategickými cíli na

<http://www.msmt.cz/mladez/vystupy-z-projektu>

Implementační struktura Koncepce

Hlavním koordinátorem realizace a vyhodnocení Koncepce je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které zajistí meziresortní přístup při naplňování cílů prostřednictvím

- činnosti **Komory mládeže**, meziresortního poradního orgánu ministra školství, mládeže a tělovýchovy zodpovědného za oblast mládeže v České republice, která uplatňuje řídicí úlohu při naplňování cílů Koncepce ;
- činnosti **meziresortních tematicky zaměřených pracovních skupin** v přímé koordinaci odboru pro mládež MŠMT, které zodpovídají za odbornou stránku naplňování Koncepce, monitoring a sběr dat pro průběžné a periodické vyhodnocování;

Děkujeme Vám za pozornost!

zdenka.maskova@msmt.cz

michaela.prilepkova@msmt.cz